

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԶԲԱՂՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ
 EMPLOYMENT
 ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

Աշխատանքային ռեսուրսների, տնտեսապես ակտիվ բնակչության՝ պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների և տնտեսության մեջ զբաղվածների թվաքանակի վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են միջին տարեկան հաշվարկով:

Աշխատանքային ռեսուրսները ներառում են աշխատունակ բնակչության հատվածը: Աշխատանքային ռեսուրսներում ընդգրկված են տնտեսապես ակտիվ և տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչությունը:

Աշխատանքային ռեսուրսները ձևավորվում են աշխատունակ տարիքի աշխատունակ բնակչությունից (անձինք, ովքեր գտնվում են տարիքային այն սահմանում, որն ազգային օրենսդրությամբ ընդունված է որպես աշխատունակ, բացառությամբ I և II խմբի չաշխատող հաշմանդամների և արտոնյալ պայմաններով կենսաթոշակ ստացող չաշխատող քաղաքացիների), աշխատող կենսաթոշակառուներից և աշխատող ղեռահասաներից:

Տնտեսապես ակտիվ բնակչության մեջ ներառվում են զբաղված և գործազուրկ բնակչությունը, ովքեր ստեղծում են աշխատանքի շուկան՝ (աշխատուժի առաջարկի մատով) ապրանքների և ծառայությունների արտադրության համար:

Տնտեսապես ոչ ակտիվ բնակչության մեջ ներառվում են աշխատունակ տարիքի առկա ուսուցմամբ և արտադրությունից կտրված սովորողներն ու ուսանողները, տնային տնտեսություն վարողները, երեխաներին, հիվանդ հարազատներին խնամողները, ինչպես նաև անձինք, ովքեր զանազան պատճառներով չեն աշխատում և աշխատանք չեն փնտրում:

Զբաղված են համարվում ինչպես վարձու, այնպես էլ ոչ վարձու աշխատողները (անկախ նրանից աշխատանքը եղել է մշտական, ժամանակավոր, սեզոնային, պատահական կամ միանգամյա), ովքեր ստանում են եկամուտ՝ վարձու աշխատողների ներգրավմամբ կամ առանց վարձու աշխատողների, տարբեր պատճառներով աշխատանքից ժամանակավոր բացակայողները:

Data on the number of labour resources, economically active population-the number of employed population in the economy and officially registered unemployed population, are average annual data.

Labour resources cover part of the population who have the ability to work. Labour resources include all economically active and economically non-active population.

Labour resources are formed from: able-bodied population at working age (persons who are within age limits defined by national legislation as age of employment, excluding not working invalids of groups I and II and not working citizens who receive privileged pensions); working pensioners and working teenagers.

Economically active population includes all employed and unemployed population, who develop labour market (related to labour force supply) for production of goods and services.

Economically non-active population covers working age students in daytime course and not participating in production; persons engaged in housekeeping, taking care of children or sick relatives, and also persons, who do not work for various reasons and do not look for a job.

Employed persons are both wage-earners and non wage-earners (irrespective whether this work is permanent, temporary, seasonal, occasional, or one-time), who receive income with or without hiring workers, those who are temporarily not at work for some reasons.

Данные о численности трудовых ресурсов, экономически активного населения - занятых в экономике и официально зарегистрированных безработных, приведены в среднегодовом исчислении.

Трудовые ресурсы включают трудоспособную часть населения. В трудовых ресурсах включены экономически активное и экономически неактивное население.

Трудовые ресурсы формируются из трудоспособного населения в трудоспособном возрасте (лица, находящиеся в возрастных границах, принятых в национальном законодательстве в качестве трудоспособных, за исключением неработающих инвалидов I и II групп и неработающих граждан, получающих пенсию на льготных условиях), работающих пенсионеров и работающих подростков.

К экономически активному населению относятся все занятые и безработные, которые создают рынок труда (в части предложения рабочей силы) для производства товаров и услуг.

К экономически неактивному населению относится следующая категория населения трудоспособного возраста: студенты и учащиеся дневного обучения, обучающиеся с отрывом от производства, лица, занятые ведением домашнего хозяйства, уходом за детьми, больными родственниками, а также лица, которые по разным причинам не работают и не ищут работу.

Занятые - лица, как работающие по найму, так и работающие не по найму (независимо от того, была ли это постоянная, временная, сезонная, случайная или разовая работа), которые получают доход, с привлечением наемных работников или без наемных работников, а также лица, по разным причинам временно отсутствующие на работе.

Վարձու աշխատող են համարվում անձինք, ովքեր աշխատում են գործատուի հետ կնքած պայմանագրի, աշխատանքի ընդունվելու հրամանի կամ ձեռք բերված որոշակի գրավոր կամ բանավոր համաձայնության հիման վրա և ստանում են դրամական կամ բնեղեն փոխհատուցում՝ աշխատավարձի տեսքով:

Գործազուրկներ

- ըստ ՀՀ գործող օրենսդրության գործազուրկ (պաշտոնապես գրանցված) են համարվում աշխատանք փնտրող աշխատունակ և գործունակ այն չգրառված անձինք, ովքեր չեն ստանում օրենսդրությամբ սահմանված կենսաթոշակներ (բացառությամբ կերակրողին կորցնելու դեպքում կենսաթոշակի տեսակների), աշխատանքի տեղավորման նպատակով հաշվառված են գրառվածության պետական ծառայությունում, պատրաստական են անցնելու հարմար աշխատանքի և ստացել են գործազուրկի կարգավիճակ:

- Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) ստանդարտների համաձայն, 16-70 տարեկան անձինք են, ովքեր հետագուտի ժամանակաշրջանում միաժամանակ բավարարել են հետևյալ երեք պայմաններին.

- ա) չեն ունեցել աշխատանք կամ եկամտաբեր գրառումը,
- բ) աշխատանք են փնտրել ցանկացած եղանակով՝ հետազոտությանը նախորդող վերջին չորս շաբաթվա ընթացքում,
- գ) պատրաստ են եղել անցնել աշխատանքի՝ հետազոտությանը հաջորդող երկու շաբաթվա ընթացքում:

Գործազրկության մակարդակը

հաշվարկվում է գործազուրկների թվաքանակի տոկոսային հարաբերությամբ՝ տնտեսապես ակտիվ բնակչության թվաքանակին:

Գործազրկության նպաստ

նշանակվում է աշխատունակ տարիքի (16 և բարձր) այն քաղաքացիներին, ովքեր գրանցված են գրառվածության տարածքային կենտրոններում և ՀՀ օրենսդրության համաձայն ունեն գործազուրկի կարգավիճակ:

People who work on the contract basis signed with the employer, were hired to work based on an order or certain written or verbal agreement and receive monetary or in kind compensation as wage and salary are considered to be wage-earners (employees).

Unemployed

- in accordance with the RA existing legislation -unemployed (officially registered) consist of capable and able-bodied jobless citizens who not receive pension established by legislation (excluding for pensions appointed at loss of the bread-winner), with the purpose of job placement are taken on the account in state service of employment, are ready to start to work and have received the status of the unemployed.

- in accordance with the standards of the International Labour Organization (ILO) are the persons aged 16-70 who meet the following three requirements during the observed period at the same time:

- a) were without work or gainful employment,*
- b) were seeking work by all means during the last four weeks before the observation week,*
- c) were available for work during the last two weeks after observed period.*

Unemployment rate is calculated as ratio of the number of unemployed to the number of economically active population per percent.

Unemployment benefits are paid to the able-bodied citizens (at the age of 16 and above), who are registered at the employment territorial centers and according to RA legislation they have status of unemployed.

Наемными работниками считаются лица, которые работают на основе контракта, заключенного с работодателем, приказа о принятии на работу или на основе письменного или устного договора и получают компенсацию (денежную или натуральную) - в виде заработной платы.

Безработные

- согласно действующему законодательству безработными (официально зарегистрированными) считаются трудоспособные и дееспособные незанятые лица, ищущие работу, которые не получают пенсии (за исключением пенсий назначенных при потере кормильца), установленные законодательством, взяты на учет в государственной службе занятости с целью трудоустройства, готовы приступить к работе и получили статус безработного.

-согласно стандартам Международной организации труда (МОТ), лица в возрасте 16-70 лет, которые в обследуемом периоде удовлетворяли одновременно следующим трем условиям:

- а) не имели работы или доходного занятия,
- б) в последние четыре недели, предшествующие обследованию, любым способом занимались поиском работы,
- в) в течении двух недель после обследуемого периода были готовы приступить к работе.

Уровень безработицы исчисляется как процентное отношение численности безработных к численности экономически активного населения.

Пособие по безработице назначается гражданам трудоспособного возраста (16 и старше), зарегистрированным в территориальных центрах занятости и в соответствии с Законодательством РА имеют статус безработного.

